

udgjorde 24 408 000 Kr. mod 22 521 000 Kr. i 1921—22. Man kan jo i denne Stigning se et af Symptomerne paa større Liv i Omsætningen. Af det samlede Udbytte hidrørte 1 016 000 Kr. fra Bruttoudbyttet af Børsstempelskatten.

Der ligger dog en væsentlig Modvægt mod Indkomst- og Formueskattens Synken i det stigende Udbytte af Forbrugsskatterne. Skønt Restaurationsskatten og Chokoladeskatten kun har virket i de sidste 3 Fjerdedele af Finansaaret 1922—23, er Udbyttet dog gaaet op fra 154 462 000 Kr. i 1921—22 til 175 514 000 Kr. i 1922—23 eller med godt 21 Mill. Kr. Toldafgifterne er som Følge af de større Luksustoldsatser — herunder den forøgede Told paa Vin, der er traadt i Stedet for Tillægsafgiften paa Vin — og øget Forbrug gaaet op fra 55 823 000 Kr. i 1921—22 til 72 361 000 Kr. i 1922—23, hvorimod der har været nogen Nedgang i Tillægsafgiften paa Spiritus og i Stempelafgifterne paa Cigarer og Cigaretter og en betydelig Nedgang i Ølskatten, nemlig fra 26 612 000 Kr. til 22 610 000 Kr.

Restaurationsskatten og Chokoladeskatten har i den Del af Aaret, hvor de har virket, givet henholdsvis 12 645 000 Kr. og 5 763 000 Kr. — en Del Restancer gaar dog over paa indeværende Finansaar. Forlystelsesskatten viser en Nedgang fra 5 566 000 Kr. til 5 079 000 Kr.

Hvis ikke i Tide en Forøgelse af Skatterne paa Luksusforbrug var blevet indført, og hvis ikke virksomme Foranstaltninger var truffet for at opnaa Balance i Statsvirksomhederne, vilde det have været umuligt at naa den Balance paa selve Driftsbudgettet, som nærværende Statsregnskab udviser. Indtægten af Skatter og Afgifter er jo i øvrigt, sammenlignet med, hvad den var før Krigen, steget kolossalt. Den var i det sidste Regnskabsaar før Krigen, 1913—14, 102 Mill. Kr. og i 1922—23 398 Mill. Kr. Herved er dog at bemærke Folketallets almindelige Stigning og Tilkomsten af den sønderjydske Befolkning. Regner vi efter Folketallet, faar vi i Stedet for den tilnærmelsesvise Firdobling, som de absolutte Tal viser, noget over en Tre-dobling, idet Byrden pr. Hoved i Finansaaret 1913—14 var ca. 36 Kr. mod ca. 120 i 1922—23. Denne Byrde er afgjort for stor; selv naar Hensyn tages til Pengenes synkende Værdi — og man kan jo omtrent sige, at den er sunket til Halvdelen —, er denne Byrde alligevel for stor, og vi bør ved yderligere Reduktion af de tidligere Udgifter og ved Forsigtighed med Hensyn til

at binde os til nye stræbe efter at faa den ned. Der er da ogsaa i de senere Aar en Nedgang at spore; saavel absolut som relativt kulminerede Skattebyrden i 1919—20, da var den nemlig 575½ Mill. Kr. eller 5,7 Gange saa stor som Aaret før Verdenskrigens Udbrud, skønt den sønderjydske Befolkning endnu ikke var kommet til og Prisbevægelsen endnu ikke havde naaet sin Kulmination. Pr. Individ var Skattebyrden i dette Aar 188 Kr. Siden har der Aar for Aar været Nedgang baade absolut og navnlig relativt. I 1920—21 var Tallet 543,1 Millioner og 176 Kr. pr. Hoved, i 1921—22 blev det 459,3 Millioner og 139 Kr. pr. Hoved, og i 1922—23 var det som nævnt 398,2 Millioner og 120 Kr. pr. Hoved. Det kan ogsaa udtrykkes saaledes, at medens i 1919—20 den absolutte Skattebyrde i Forhold til 1913—14 var steget med 463 pCt. og Skattebyrden pr. Individ med 422 pCt., var den, ligeledes i Forhold til 1913—14, i 1922—23 steget med 290 pCt. og Byrden pr. Individ med 234 pCt. Samtidig er der sket en væsentlig Forskydning i Forholdet mellem de forskellige Skattearter, og ogsaa her betegner Finansaaret 1919—20 den stærkeste Afvigelse fra det sidste Fredsaar. I 1913—14 udgjorde Grundskatterne 5,9 pCt. Procenttallet er her beregnet efter hele Indtægten af § 5, altsaa ogsaa Indtægter af Gebyrer, Kendelser og Sportler, som ikke hører ind under nogen af disse Kategorier, som er nævnt. Dette Procenttal for Grundskatterne sank i 1919—20 til 2,1, og det er i 1922—23 lidt højere, nemlig 2,6, men der er altsaa en meget væsentlig Aftagen af den Procentdel, som Grundskatterne udgør af den samlede Indtægt i § 5. Indkomst- og Formueskatten var i 1913—14 17,8 pCt., i 1919—20 ikke mindre end 56,5 pCt. og i 1922—23 39,4 pCt. Forbrugsafgifterne var i 1913—14 55,3 pCt., i 1919—20 29,7 og i 1922—23 44,1 pCt., og saa kommer Omsætningsafgifterne, som i 1913—14 var 14,6, i 1919—20 9,2 og i 1922—23 8,7 pCt. Det vil altsaa ses, at Bevægelsen i de 9 Aar taget som Helhed har ført til en betydelig relativ Forøgelse af Formue- og Indkomstskattens Andel i den samlede Skatteindtægt, til en Reduktion af Grundskatternes Andel til under Halvdelen og til en ikke ubetydelig Formindskelse af Forbrugsafgifternes Procenttal. I samme Retning gaar Forskydningen fra 1913—14 til 1919—20, men rigtignok i langt mere udpræget Grad, væsentlig paa Grund af det abnormt store Udbytte, som Formue- og Indtægtsskatten gav — Formue- og Indtægtsskattens Udbytte var i